

# Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva  
za Kranjsko.

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.*

*Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.*

**Obseg:** Naznanilo. — Čebelarska postava v Avstriji. (Dalje.) — Kdaj naj se med jemlje čebelar? In kako naj se z medom ravna, da ne postane zbadljiv in naposled kisel? — Čebelarjev koledar za mesec oktober. — O raznovrstnih stališčih za sadno drevje. (Dalje.) — Sadjerejev koledar za mesec oktober. — Roj, ki je snubitev razdril. — Izreditev breskev, da že prvo leto cepljenja sad donšajo. — Naši dopisi. — Podelitev razpisanih daril. — Inserati.

## Naznanilo.

Današnjemu listu je zaradi Dzierdzonove slavnosti, ki se bo njemu na čast dne 8. septembra l. l. v Legnici (Liegnitz) v pruski Šleziji napravila, njegova slika priložena.

Mi mu skupno kličemo: „Na mnogaja leta!“

**Odbor.**

## Čebelarska postava v Avstriji.

(Dr. Pavl Aleks. Beck.)

(Dalje.)

Posestniki ajdovega polja so imeli pravico do zmernega odškodovanja za čebelarjem podeljeno pašo. Da bi se pa obotavljanje Spodnje korošcev proti vpeljanji odstranilo, dobile so gosposke nalogo, tem korist takih popotovanj pojasniti, in jih o resničnosti sledečih dveh po skušnji potrjenih stavkov prepričati:

1. Da ajdovo seme po izsesanji cvetnega soka od čebel nikakoršne škode ne trpi, tedaj dovoljenje potrebnega nabiranja hrane za tuje čebele prav nedolžna služba je, pri kateri pa deželna obrtnija le pridobiva;

2. da je tuji čebelar, brez da bi svoje čebele na ajdovo pašo pripeljal, nevarnosti izpostavljen ob čebele črez zimo priti, prebivalci spodnjih krajev pa brez svoje zgube to škodo prvemu z dovoljenjem prevažanja čebel lahko odvrnejo.

Tudi na način obrtnije je vlada močno vplivala, ker je z dnem 20. avgusta 1803 z ozirom na važnost tega prihodninskega in redilnega oddelka kmetičevega na neznano škodo, katero več kupeev z medom s tim učinijo, da čebele moré,

opozorila. Ker vzrok take pridobitvi voska in čebeloreji enako škodljive navade edino le v tem išče, da večinoma vsi čebelarji roje v slamnate panjove devajo, pri katerih se pa razkrojitev ne dá lahko izpeljati (čebele od satovja ločiti), ter dolgo časa ni dajala, kakor v panjovih, se je čebelarjem ob enem nasvetovalo, roje rajše v panjove (lesene), kakor pa v koške devati.

Kakor vidimo, je državna oblast večkrat prevzela posel učitelja, če tudi pri malo vednostih zveze prikazni in vzroka ne vselej na srečen način.

Zdajci je bila vlada postavodajalka, zdaj zopet učiteljica na tem polji. — Kajti za letom 1827 prišel je prenehljaj več kot četrstoletja, ko za čebelorejo ni nič storila, in temu je sledil zopet čas — 25 let —, v katerem je vlada čebelarijo samo sebi prepustila.

Toliko bolj delavna pa je bila čebelarija sama: čudno svojstvo zalege po matici, notranja oprava panju, izmetalnica, priporna mrežica, špekulativno krmenje, sredstva zoper gnjilobo i. t. d. so bile pridobitve te delavnosti; in pri tej visokej stopinji njenega sedanjega razvitka so klici po obsežnej uredbi njenih pravic in dolžnosti toliko glasnejši. Predno pa o tem govorimo, moramo vendar še popred sedaj veljavno čebelarsko postavo pregledati.

### Veljavna postava.

Panjovi s čebelami vred, kakor tudi vsa k čebeloreji potrebna orodja, še celo leseni čebelnjaki, spadajo k premakljivim rečem in je vse to tedaj kakor vse druge reči človekove na to ozirajočim postavam podvrženo.

Vendar se zamorejo v smislu §. 296 splošne meščanske postavne knjige od leta 1811 kot nepremakljive reči v poštev vzeti in sicer takrat, če k gospodarskim potrebščinam (fundus instructus) kakega nepremakljivega posestva spadajo, to se pravi, če so te kot last h kakem zemljišči v napredovanje rednega gospodarstva na istem (zemljišči) potrebne, ali pa če so v nadaljno vporabo zemljišča po posestniku odločene.

Pravica čebele imeti ni po postavi nikomur odvzeta in je le samo z ozirom na občno varnost omejena.

K tem omejitvam se v prvi vrsti všteva nastavljenje panjov.

Gotovega in splošnega pravila ni za to. Tedaj se morajo ona pomenljiva pravila vporabljeni, ktere na zadržek motenja trgovine na očitnih cestah in prostorih merijo.

Ker je pa cestna policija deželnim postavodajalstvom prepušena, kažejo dotične določbe na zelo veliko različenost.

Povprečno mora vsaka nastava (panjov) najmanj 4 metre od ceste oddaljena in povrh še z zidom, plotom, živo mejo, ali s kakim drugim sredstvom ločena biti; vsako tako ločilo mora biti višje od panjov. Če so pa letavniki (žrela) od ceste obrnjeni, se ta daljava lahko še precej skrajša.

(Dalje prihodnjič.)

— x —

**Kedaj naj se med jemlje čebelam? In kako naj se z medom ravna, da ne postane zbadljiv in naposled kisel?**

Večinoma vsi čebelarji, ki po novi šegi čebelarijo pridobivajo vosek iz satovja z izmetalnico, če je še redek in se v piskricih sveti. Na ta način prihranijo čebelam

trud in potrato one tvarine, katero čebele za pokrovčke pri zadelovanji piskricev potrebujejo, kakor tudi sebi delo oddelavanja piskricev. Stari čebelarji pa pridobivajo ali jemljejo med iz pokritega satovja, ker menijo, da nepokriti med ni zrel, in se počasi skisa. Zdajci je treba razsoditi, kateri ima prav?

Rešimo to vprašanje narpopred iz znanstvenega stališča. Kemija o tem tako-le govori: Če sladkorne tekočine več ko 30 težnih odstotkov sladkorja v sebi imajo, so obvarovane pred skisanjem. Iz tega sledi, da, kolikor bolj tekoči je med, ali bolje rečeno, kolikor bolj voden se jemlje, toliko manj sladkorja ima v sebi, in kolikor bolj se v piskricih strdi, toliko več sladkorja ima v sebi in toliko bolj je obvarovan skisanja.

Kemija nas dalje uči, da je mravljlina kislina tudi sredstvo proti skisanji. Tedaj tudi čebele skušajo svoj med z mravljlino kislino zmešati, da ga pred plesnobo in skisanjem obvarujejo, ravno tako, kakor gospodinja svoje vkuhanu sadje s kisom obvaruje. Čebele to varstveno sredstvo v svojem telesu delajo, in sicer v posebnem organu, ki je naravnost z želom zvezan.

Ob dobri paši in velikej razdraženosti čebel se precej pri odpretji panju njihov strup (mravljlina kislina) ovoha, kar se kot majhne vodenosvetle kapljice na konci žela sveti. Mlad še le nanošen med ima manj mravljlinske kisline v sebi, kakor že star in dolgo časa v panju nakopičen med. Po vednem sem in tja premikanji čebel po odprtih medenih piskricah pomeša se mravljlina kislina z medom. K tem še toplota v panju z izhlapienjem vodo v medu izmanjšuje, kar pa medu k vstrjenji pomaga in mu tako več sladkorja pridobi. Medu, ki ni dovolj izhlapien, čebele ne zadeldajo. Tedaj te dobro vedo razločevati zreli med, kateri se skisanji zoperstavlja, od nezrelega. Če hočemo čebele posnemati, moramo med le takrat iz satovja z izmetalnico dobivati, kedar ga čebele hočejo zadeldati ali so ga že zadeldale. Tedaj imajo stari čebelarji prav, ki med še le takrat jemljejo, ko jim ga čebele kot zrelega zaznamovajo. To novošegnji čebelarji dobro vedo in vendar nepokrit med jemljejo, ker ga sicer z imetalnico v strdenem in pokritem stanju ne morejo lahko dobivati iz satovja in ne marajo tako imenovanega kuhanega medu. Različni medovi v piskricah hitro kristalizirajo in se ne dajo iz satovja izmetavati, če ga imajo čebele že nekaj časa pokritega. Če je med različnih vrst le dva ali tri dni v panju nakopičen, tako že v večkrat v petih dneh kristalizira, znamneje da ima več kot 30 težnih odstotkov sladkorja v sebi. (Navadno ga ima 48 odstotkov.) Novošegnji čebelarji tudi vedo, da se mora v izmetalnici pridobljen med od 8—14 dni z žlico posneti, namreč pene, katere se pri izmetanji narede. Ti mehurčki stopijo na vrh in povzročijo skisanje, katero se pa vedno bolj k dnu bliža. Ti čebelarji posnamejo s tem vred tudi vodeni med, kateri se je na površji vstrjenega zbral, tudi nima dovoljne vselbine sladkorja, tedaj se kmalo v kislino spremeni. Dalje skušajo tudi svoje oblite piskre, v katerih med imajo, pred zrakom in mokroto obvarovati, ker jih ravno tako, kakor čebele z voščinimi ploščami pokrivajo, ali pa z mehurjem ali pergamentpapirjem zavezujejo in na hladni suhi kraj shranijo, kjer tudi poletu toplota 15 stopinj R. ne prestopi. Med, ki noče hitro in lahko kristalizirati, pridobivajo umni čebelarji še le potem, ko je že nekaj časa v panju shranjen bil, da je nekoliko svoje obilne vode zgubil in tako več sladkorja pridobil.

## Čebelarjev koledar za mesec oktober.

Sè septembrom se čebelarsko leto konča, tedaj je tudi treba, da vsak čebelar ob tem času svoj zapisnik za to leto konča in preračuni, kako se mu je pretečeno leto sponeslo. Omisliti si mora s pričetkom oktobra nov zapisnik, v katerega se zapiše znesek letašnjega leta, da ga ima vsakdo prihodnje leto precej pri rokah, ako hoče v njega kaj pogledati. Taki zapisnik si lahko vsak po svojeji volji naredi; vsak panj mora kako številko ali ime imeti. Zapisnik bi bil morebiti sledeče razdeljen.

1. Številka ali ime panju.
2. Dan, mesec in leto, kdaj se je panj obljubil, da se ve za starost satovja; povedano naj bo tudi od kod ali iz katerega panju je ta roj.
3. Starost matice in njene lastnosti; t. j. če se več vrst matice goje, če je laška ali domača itd., če je lepa, velika ali pokvarjena, da se ob priložnosti lahko zmenja.
4. Dan, mesec in leto, kadaj je panj rojil in številka panju, v katerega se je roj vsadil.
5. Moč ljudstva, če je panj zelo, srednje ali le malo obljuden.
6. Zaloga medu pri začetku prezimovanja.
7. Način in lastnost izgotovljenega satovja; če je trotovo satovje v vališči, da se to spomladi lahko odstrani.
8. Raznovrstne opombe; semkaj pride n. pr. spomladi veliko ljudstva zgubil, koliko kilogramov medu je povžil, brezmatičen, poginil po griži, itd.

To bile bi najvažnejše točke, katere naj zapisnik ima, da bo čebelar vsak čas lahko svoje čebele pregledal.

Ob času ko se med pridobiva, naj se ga nekoliko za vsakojak slučaj ohrani, prazni in dobri satovi naj se ne raztope, temveč do prihodnje pomladi pust, da se ob tem času rojem z njimi pomaga.

Če se panjovi v prezimovanje (slabi) še niso združili, združijo naj se sedaj, če je vreme ugodno. Panjovi naj se s prepogostim krmenjem nikar ne nadlegujejo, ker to ravno tako škoduje, kakor spomladi prezgodno. Če se čebele zaradi hladu bolj skupaj stisnejo in žrela prazna ostanejo, treba je žrela pripreti, ali do devete ure zjutraj popolnoma zapreti, da nadležne ose ne pridejo ter medu ne jemljejo in srkajo. Kakor hitro pa solnce toplo posije, morajo se panjovi odmašiti.

V nekaterih krajih se zgodi, da se mrtvac (Todtenkopfschwärmer) v panj zbaše, in to proti večeru, ter se najé in napije medú. Pravijo, da ga za majhno žličico na enkrat povžije. Mrtvac lahko ves panj uniči. Tega obiskovalca se čebelar naj ložje obrani, če pri panjovih ne dela prevelikih žrel, ali pa naredi pripravo, s katero se žrelo lahko malo pripre, da je ožje. Tudi miši se na ta način ubraniš, le to glej, da žrela tako visoka pustiš, da delavke zamorejo skozi hoditi.

## O raznovrstnih stališčih za sadno drevje.

(Dalje.)

1. Hišni vrti. Ti, v katerih se razun sadja posebno zelenjava goji, ne kažejo vedno najboljših lastnosti, kar se lege, krajevnega podnebja in zemlje tiče, ker so navadno zato napravljeni, ker so blizo poslopij in je njih obdelava toliko bolj priročna in prijetna. Da se pa ta v to odmerjena zemlja z največjim dobičkom

rabi, je treba večkrat gledati, da se lega in krajevno podnebje zboljša, da potem sadje in zelenjava bolje obrodi. K takim zboljšavam prištevajo se na primer preobrazenje zemljišča s spremembo njih viseče lege, kar se po vinogradih večkrat zgodi, in sicer z napravo varstvenih zidov, živih meja ali nakopičenjem zemlje itd.

V kakšnej razmeri naj se tako zboljšanje dovrši, se ravna po premoženji posestnikovem; sploh pa ti stroški niso posebno veliki, ker so hišni vrti navadno majhni in ker se taka dela večinoma na več let razdele. Ne sme se opustiti, da bi se sadnim drevesom ne gnojilo. Večkrat se dobi, da so sosedna poslopja dobro varstvo za take vrte, a vselej tudi ne. Na nekaterih krajih so pa taka poslopja vrtom v škodo, ker zabranjujejo zraku (vetru) in solne pristop. Kar se izvolitve vrst in plemen sadnega drevja tiče, sadi se na te vrte navadno le namizno sadje. Če pa toplota krajevnega podnebja in lege ni posebna, naj se boljše vrste ob mejah in zidovih sade. Po višjih in bolj pustih krajih in na slabiji zemlji naj se vsake vrste manj sadi, po toliko več vrst, kakor se navadno misli, ker po goratih krajih se večkrat razne vrste dobro dajo odgojiti in tudi dobro obrodé; vendar mora dotični, ki misli tak prostor zasaditi, dobro prepričan o tamošnjih okolščinah in pri izbiri zelo previden biti, kakošna drevesa bo na tisti prostor sadil. V toplih in zavarovanih domačih vrtih izbira ne dela preglavice, ker v takem kraju in v dobri zemlji vsakojako drevo dobro obrodi. Prav pogosta napaka se zgodi, da se samo visoka drevesa odberejo, kar je pa napačno, ker tako drevje zabranjuje solnčno toploto in solnčne žarke; taka drevesa naj bodo le izjeme, in sadi naj se raje pritlično drevje srednje velikosti. Visoka drevesa v hišnih vrtih naj bodo one vrste, ki ne zrastejo preveč visoko, in visoko svitlo pa ne preširoko krono imajo. Večkrat se med visoka drevesa sade mala drevesa, katerim je pa obstanek tako dolg določen, da visoka drevesa več prostora potrebujejo. Bolj važna so taka drevesa za drevesne vrte, ker se v teh le visoka drevesa sade; o teh vrtih se bo pozneje govorilo. Če se drevesa med drevesa sade, je treba pomisliti, da se na ta način zemlja bolj izsesa, in da je treba v takem slučaju bolje gnojiti.

(Dalje prihodnjič.)

—x—

## Sadjerejčev koledar za mesec oktober.

Ta mesec naj se izvršuje jesensko presajanje dreves. Sadnice morajo se že ta mesec za pomlad pripravljati, okopljejo in zrahljajo naj se, da bo zemlja čez zimo se bolj odpočila. Mala drevesca v drevesnici naj se presajajo, že presajena drevesa naj se pa okopujejo. Odstranijo in izkopljejo naj se suha drevesa. Ako se je to na vrtu zgodilo, naj se na isto mesto nikar ne vsadi drugo drevo, ker je zemlja tamkaj že preveč obrabljena.

F.

—x—

## Roj, ki je snubitev razdril.

V šlezkem čebelarji nek učitelj tole čudno dogodbo opisuje: Ko sem v počitnicah na popotovanji nekega lepega večera prišel v neko vas, zapazim nasproti gostilne, kjer sem prenočil, lep in velik čebelnjak, pa — prazen. Prašal sem goste, katerih je veliko bilo, od kod da to pride, da je čebelnjak prazen. A namesto

odgovora, se vsi začnejo smejati. Vprašam v drugič in zopet smeh. Zdajci se vendar nekdo oglasi in začne pripovedovati: „Bilo je v času, ko so ženske obroče nosile, in v nasprotni hiši stanoval je bogat kmet, ki je imel čebelnjak s čebelami napolnjen. Imel je pa tudi hčer, in ker je bila lepa in bogata, imela je tudi dovolj snubačev. Prihodnjo nedeljo napovedal se je tak snubač, in da bi ta hčerka svojemu prihodnjemu možu (misleč?) precej pokazala bliščobo in gospodščino, naroči si v mestu velik obroč. Ker pa ta obleka ni za delo, temveč le za ženski kinč (?), obesi jo pod streho, kjer se je napihovala, kakor zrakoplav ali luftbalon. Nedelja pride in z njo tudi snubač. Dekle precej hiti pod streho in vtakne glavo in život v obroč, hoteč ga obleči. Pa — grozni klic na pomagaj se zasliši in deklé, kakor obnorela plane po stopnicah k vodnjaku. Kaj pa je vendar bilo? Zadnje dni je nevedoma nek roj, gotovo drugič, zelo radoveden čebelarju všel in se v ta obroč nastanil, in ga sè satovjem in medom opravil. Bilo je vse okroglo in slamnatemu panju podobno, satovje se je pustilo na železne obroče dobro prilepiti. Čebele niso poznale šege, zato se jim je čudno in hudobno zdelo, ko se naenkrat človeška glava v njih hiševanje pomoli, zato so jo pa tudi dobro obdelale. Snubač se je vrnil in nič ni bilo iz tega, ker nevesta se s takim obrazom ni mogla predstaviti. Oglel je bil brez vspeha.

Ko je pozneje nek drug snubač to nevesto snubil in se z njo zaročil (takrat bila je že zopet zdrava), stavila je ona pogodbo, da čebel ne več k hiši, in od tega časa žaluje čebelnjak po čebelah.“

—\*—

## Izreditve breskev, da že prvo leto cepljenja sad donasajo.

Koščice v rastlinjaku dozorelih ali pa iz južnih krajev prenesenih zgodnjih breskev in marelic se v jeseni polože v zaboje s peskom napolnjene in se v klet postavijo. Kakor hitro v decembru ali januarju prvi rastlinjak poganjati začne, ali če pa tega ni, pa v topli hiši, denejo se koščice posamezno v majhne lončke, da (v 1—2 mesecih) kal poženejo. Te do srede maja že do 30 cm ali še višje zrastejo; tako dorasle mladike, pa še divjaki se precej na prosto presade, kjer ob dobri postrežbi do konec junija ali do srede julija že za prst odebelé in sedaj se s popkom cepijo. Kakor hitro je pa to delo pokazalo, da se je poneslo (da se je očesce prišlo), se zgornji del divjaka nad očescem odreže, da požlahtilno oko še tisto leto še enkrat požene. To skoro presilno in nepravilno počenjanje se pa pri skoro še zelišču podobnem divjaku ne opazi toliko, kakor se sploh misli, in ravnaoč se po vremenu naredi do konec avgusta daljše ali krajše mladike. Pred nastopom prve slane naj se drevesca z vsem listjem vred v lonce, ki so 15—20 cm široki, presade in v rastlinjak ali kako svitlo pa hladno shrambo prenesejo, tu je treba prilivati, da mladike še ne dozorele popolno dozore. Če še tukaj začne zmrzovati, naj se lonci v klet, kjer ne zmrzuje prenesejo. Ko se v januarju zopet v toplem rastlinjaku ali shrambi prenesejo, poženejo vsa očesca na mladih breskvicah in ob dobrem oskrbovanji izvrstne sadne mladike. Meseca maja se prenesejo na prosto in lahko v loncih ostanejo vse leto ter se sad donasajo kot ozaljšava sob in drugih prostorov rabijo. Če pa kdo hoče velika drevesca in ne pritlikovce v enem letu odrediti, ne sme mladik porezovati, le stranski odgonki naj se obrežejo na 8 perese, spodnji naj bodo nekoliko daljši od zgornjih, vrh naj se pa obreže še le, ko je že 8—10 popolnih peres dovršenih. Iz tega se naredi novi vrh in 4 do

5 z obrezovanjem v sadonosni les spremenjenih stranskih odgonkov, zadnji pa zaradi daljšega obrezovanja ne stojé pretesno, temveč ravno prav. To delo nadaljevajoč in ponavljajoč, dobe se do konec avgusta drevesa 1 m visoka, ki imajo 12—18 sadnih mladik. Mladike pa, ki na sadnem lesu zrastejo, včasih tudi v sredi kje, vtrjujejo z njih listjem vejice na katerih sede, zato ostanejo okrajšane. Taka drevesca se prihodnjo pomlad vsade v 30 cm široke posode, da drevo more malo večje zrasti.

— x —

## Naši dopisi.

*Osilnica.* Slavno uredništvo! Iz vseh krajev dobiva Vaš cenjeni list dopise, le od hrvaške meje ni nikdar nobenega videti. Čakal sem, da bi kdo drugi, spretnější od mene, prišel za pero, ter Vam nekoliko opisal, kako je v naših krajih čebeloreja udomačena in razširjena, ter kako je sè sadjem. Ker se pa nihče ni oglasil, sklenil sem jaz Vam nekoliko o teh stvareh poročati.

Veselo je brati dopise, v katerih se čebelarji sè svojimi čebelami hvalijo. Dobro znamenje je, da so po drugih krajih ljudje za čebelorejo bolj vneti, kakor pri nas, pa vsaj temu ni čudo! V naši fari je do sedaj prav malo čebelarjev, a še ti se sè svojimi čebelami ne hvalijo posebno. Če se ne motim, so trije ali štiri čebelarji vsega vkup, in še ti imajo le malo število panjov. Poiščimo vzrok, od kod to izvira? Dragi Gorenjci, ne sodite nas hudo in ne mislite, da smo mi sami lenuhi, ter da se nam ne ljubi vkvarjati s čebelami, ter da jih le tako pičlo število imamo. Prepričan sem, da bi naši čebelarji gotovo več čebel imeli in, da bi tudi več novih čebelarjev nastalo, če ne bi bilo tolikanjih opovir in zaprek. Katere so pa te? Kdor hoče čebele imeti, skrbeti mora, da je tudi paša, na kateri čebele morajo brati. Iz prazne sklede se ne zajame veliko, da skoro bi rekel, nič. Glej, dragi bralec, taka je pri nas; čebele imeti, pa paše nič dobiti, je težavno. Pri nas ne sejejo prav nič ajde, ker ne obrodi, in kjer ljudem tudi prostora primanjkuje. Našim ljudem je glavni pridelek „fermentun“ — turšica. Rži ne sejejo, pšenice le malo; večjo skrb obračajo na krompir, fižol in repo. Smreke ni najti v naši okolici, marveč tu raste sama jelka. Če greš v gozjd pogledati, kako risje cvete, opekeli se boš; iskaje risja, katerega ne boš nič dobil, paziti moraš, da se v praproti ne zgubiš, posebno če si majhne postave.

Razumni čebelarji, sedaj pa Vi sami sodite, če smo mi lenuhi pri čebelarji? Ali moremo več čebel imeti, če jim ne moremo s pašo postreči? Še te, kar jih je v naši okolici, dobivajo pičlo hrane, kaj pa, ko bi si jih veliko napravili. Razvidno je, in tudi malo upanja zamoremo imeti, da bi se čebelarija po naših krajih kedaj na višjo stopnjo mogla povzdigniti, ter se bolj razširiti.

Sedaj pa še o sadjereji nekoliko. Kar se pa te reči tiče, smo pa že bolj na konji. Če prideš v našo vas, opaziš bodeš poleg lepih, snažnih in velicnih hiš tudi velike, prostonne in dobro sè sadnim drevjem nasajene vrtove. Mislil si boš, tu gotovo bivajo pridni, podvzetni in skrbni sadjerejci. Veselja poskakovalo ti bode srce, če se tvoj prihod zgodi ob času, ko je vse drevje polno lepega in dobrega sadu. Sadje gojë prav različnega plemena, največ je sliv, katere posuše in potem suhe vživajo. Naši ljudje pa tudi niso taki, da bi rekli: „Da le mi imamo, za naše naslednike nam ni mar.“ Oni obračajo svojo skrb tudi za prihodnost, vedno zasajajo nova mlada drevesca, da, ko so sedaj dorasla in že stara drevesa posuše,

precej druga že sad donasajoča na njih stopnjo stopijo, ter ljudem sladkega ovočja donasajo. — Ko sem jaz z mojimi šolarji v šolskem vrtu cepil, ali bolje rečeno, otroke cepljevati učil, prišli so tudi odraseni gledat, kako se ta reč dela, da so potem sami znali svoje divjake požlahtniti. Da bi pa bolj raznovrstno sadje imeli, prosili so me, da sem jim moral cepičev dati, te so jih potem z veseljem domov nesli, ter tam dejansko poskusili, kar so pri meni videli. V obče se mora reči, da so tukajšni prebivalci za sadjerejo prav zelo vneti. Slava jim! *Fran Povše, učitelj.*

*Iz Starevasi pri Postojini.* Slavno uredništvo! Ker pišete, da tudi priprosti dopis radi sprejmete, Vam toraj naznanim, da tukaj pri nas na Pivki so čebele prav dobre in zelo slabe. Tisti čebelarji, kateri so zgodnje roje imeli, imajo dobre čebele. Tisti roji pa, kateri so bili meseca julija, so še zdaj brez doma. Jaz sem imel črez zimo 44 plemenjakov, katere sem 3. marca v Vipavo na zgodnjo pašo odpeljal. Tam bile so do 1. maja, ta dan sem jih nazaj pripeljal. Panjovi bili so zelo težki in čebelni ter za rojenje pripravljeni; a vsled slabega vremena v maju so bili roji zadržani, in stare matice pri najboljših panjovih pomorjene. Vendar so pa že 20. maja redno rojiti začele in mi, hvala Bogu, devetdeset rojev dale, od katerih sem 68 panjev napravil, le 7 zadnjih rojev sem moral ves mesec julij pitati. 30. julija prodal sem nekemu Gorenjcu 35 dobrih panjev po 2 gld. 50 kr., katere je k Ljubljani na pašo odpeljal, in mi bo po paši prazne panjove nazaj poslal. Drugih 75 panjev sem 12. avgusta na Kras v ajdovo pašo odpeljal. Bog daj lepo vreme, upamo imeti dobro letino. Z Bogom! *J. Sajevic.*

### Podelitev razpisanih daril.

V štev. 5. našega „Slov. čebelarja in sadjerejca“ razpisana darila za pokončevanje hroščev so priznana sledečim učencem:

1. Kumar Lavrencu iz Škofjeloke 2 cekina, 2. Benedičič Petru iz Črngroba 1 cekin, 3. Štajar Francetu iz Puštala 2 gld., 4. Vrli Antonu iz Cerknice 2 gld., 5. Klavdar Karolini iz Cerknice 2 gld., 6. Meršnik Ludoviku iz Smerij 2 gld., 7. Hiti Ignacij iz Velikih Poljan 2 gld., 8. Mesec Petru iz Črngroba 1 gld., 9. Višnar Rihardu iz Save 1 gld., 10. Jugovic Francu iz Virmaš 1 gld. Vsem imenovanem se bo pošiljal brezplačno celi letnik „Slovenskega čebelarja in sadjerejca“, ter tudi sledečim učencem, kateri so tudi prav marljivo hrošče nabirali in pokončevali: 11. Dolinar Petru iz Star. Dvora, 12. Kandž Francu iz Loke, 13. Volčijak Jakobu iz Virmaš, 14. Gaber Andreju iz Trnja, 15. Sever Jožefu iz Loke, 16. Svoljšak Francu iz Loke, 17. Istenič Janezu iz Cerknice, 18. Gorše Ceciliji iz Cerknice, 19. Štrukelj Antonu iz Dolenjevasi, 20. Zaveršnik Antoniji iz Cerknice, 21. Škerl Jožefu iz Cerknice, 22. Svelc Rezi iz Dolenjevasi, 23. Wolgemut Petru iz Greuz, 24. Pokoren Jožefu iz Stareloke, 25. Kajžar Tomažu iz Virmaš, 26. Franko Jožefu iz Loke, 27. Peterlin Josipu iz Velikih Poljan, 28. Peterlin Stefanu iz Velikih Poljan, 29. Novak Anton iz Velikih Poljan, 30. Skrajner Janezu iz Velikih Poljan, 31. Žlindra Matevžu iz Velikih Poljan, 32. Marolt Josipu iz Velikih Poljan, 33. Hiti Alojziju iz Velikih Poljan, 34. Kobentar Ratiji iz Hrušice, 35. Ziherl Jožefu od Svetga Duhá, 36. Mulej Josipu iz Hlebec, 37. Vovk Francu iz Hraš, 38. Vovk Francetu iz Hlebec, 39. Vovk Mariji iz Hlebec.

Čast. g. g. učiteljem se lepo zahvaljujemo za društvu izkazano podporo v korist domače sadjereje in jih ob enem prosimo, naj blagovolijo razdeliti imenovanim učencem darila in liste, katere razpošljemo dotičnim vodstvom šol.

**Odbor.**

Odgovorni urednik Anton Klein. — Izdajatelj Janez Modic, društveni predsednik.

Lasstina „Čebelarkega in sadjerejskega društva za Kranjsko“. — Natismila Klein in Kovač v Ljubljani.